

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ КОЛЬОРУ В ІНТЕР'ЄРАХ МОБІЛЬНИХ ГОСПІТАЛІВ

Анотація: у статті встановлюється вплив кольору на фізичний стан людини. Досліджуються особливості використання кольору в різних за функціями приміщеннях, орієнтуючись на його фізіологічну дію. Визначається кольорова гама, що найкраще підходить для інтер'єру мобільного госпіталю.

Ключові слова: колір, фізіологічна дія, інтер'єр, мобільний госпіталь.

Постановка проблеми. Загальний стан техногенної та природної безпеки в Україні нестабільний. Зношеність стану комунальної інфраструктури, перевищує 60% (аварії в мережах, вибухи побутового газу та ін.). 17% території України потерпають від підтоплень. Негативні наслідки повеней та паводків проявляються на 27% території. В останні роки почастишали природні катаклізми (підтоплення, зсуви, пожежі, холоди), які супроводжуються людськими жертвами. Залишається високою аварійність на дорогах, за останній рік в Україні в ДТП загинуло 4,6 тисяч людей, а за роки незалежності – 137 тис. чоловік, близько пів мільйону травмовано. У зв'язку з цим гостро постає питання про створення мобільних госпіталів, які могли б швидко реагувати в надзвичайні ситуації.

Також постає проблема врегулювання як психічного так і фізіологічного стану постраждалих, яку можливо вирішити за допомогою медицини, а також способом впливу оточуючого середовища. Саме тому, важливе місце тут посідає дизайн інтер'єру та використання кольору зокрема.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Ще Арістотель писав: "Кольори по приємності їх відповідностей можуть ставитися між собою подібно музичним співзвучностям і бути взаємними до пропорційної системи". Медик В. Бехтерев прямо вказував: "Уміло підібрана гама кольорів здатна благотворніше впливати на нервову систему, ніж інші мікстури". Перша ґрунтовна наукова праця про колір з'явилася в 1810 р. і належала перу відомого І.В. Гете. Саме він замкнув колірний спектр в коло. Різко контрастні кольори, які розташовуються навпроти один одного (наприклад, фіолетовий і жовтий), він назвав додатковими.[1]

Вчені досі сперечаються про механізм впливу кольору на психологію людини. Багато хто вважає, що колір може впливати на організм безпосередньо через фізіологію (Л. Орбелі, С. Кравнова вважають доведеним вплив кольору на вегетативну нервову систему). Відомі також дослідження невропатолога Ш. Фере, який вивчав вплив колірного освітлення на працездатність (вимірювалися

свідчення ручного динамометра). Г. Фрілінг і К. Ауер (автори книги "Людина–колір–простір") писали, що "всі колірні уявлення людини – відображення природних співвідношень".[4] Слід також відмітити праці К. Дегтярьова (стаття "Історія кольору") та Ф. Стефанеска–Гоанга("Дослідження фізіологічних змін в організмі людини при різному колірному освітленні").

Формулювання цілей статті. Слід дослідити вплив кольору на фізичний та психологічний стан потерпілих при надзвичайних ситуаціях, катастрофах. Визначити які кольори найкраще використовувати в мобільних госпіталях.

Основна частина. Спеціалісти із студії Nord Coplan Macht + Spevco представили дизайн нового мобільного госпіталю, який можна швидко розгортати в умовах граничного часу. Основу госпіталю складають 58 фур, які можна з'єднати разом, створивши єдиний простір. Мобільний госпіталь розрахований на 48 мість. В ньому є все необхідне для лікування хворих і проведення операцій. За словами авторів проекту, весь госпіталь загалом може бути згорнений і переміщений на нове місце за 2 тижні, інформує Arch Daily.(рис.1).

Рис.1. Мобільний госпіталь, розроблений студією Coplan Macht + Spevco (2010 р.)

Ще один мобільний госпіталь створений дизайнером Кукіл Ханом, цей контейнер розгортається в медичні структури в три рази більші свого початкового розміру (рис.2). Сам контейнер може містити ліжка і необхідну апаратуру. Можна навіть комбінувати чотири модулі для створення мінігоспіталю з чотирма крилами. Вони можуть бути доставлені за допомогою гвинтокрилів в будь–яке місце, а також розкладатись всього за кілька годин.[6].

Потерпілі при надзвичайних ситуаціях чи катастрофах потребують не тільки медичної а й психічної допомоги. Психологами розроблена концепція, що можна забути про свій біль чи горе, якщо увагу зосередити на чомусь іншому.

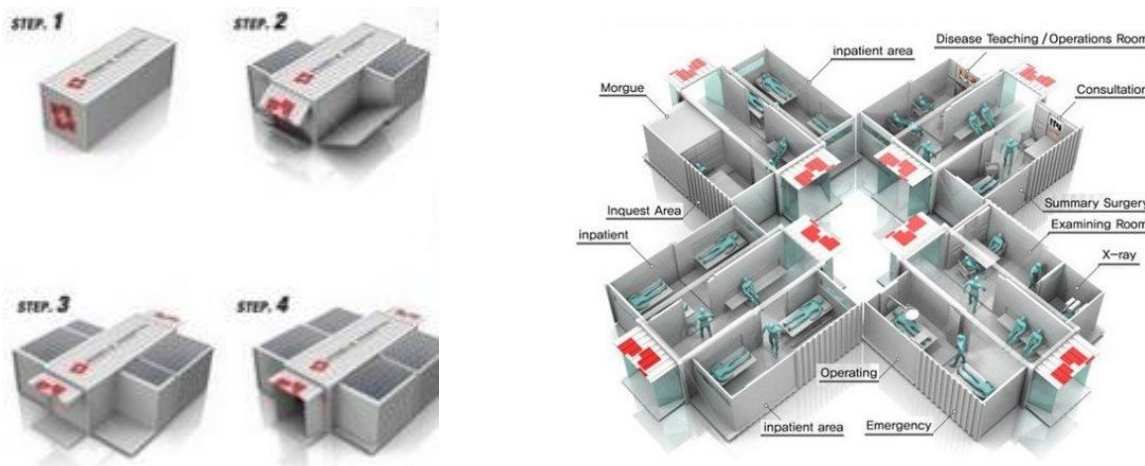

Рис.2. Мобільний госпіталь, що транспортується гвинтокрилом. Кукіл Хан.

Фактично, лікарі здавна використовували елементи кольоротерапії: за допомогою «веселки» і спектру лікували в Єгипті, Китї, Індії, Персії. Наприклад, сильне збудження знімалося у хворого при приступах буйства, коли його поміщали в кімнату з синіми стінами, синім освітленням. Відомий Цельс для лікування ран використовував чорний, зелений, червоний або білий пластирь, в залежності від типу рани. Авіценна склав особливий атлас, де описав залежність між кольом, людським темпераментом і здоров'ям людини. Він стверджував: яскравий колір допомагає засвоєнню їжі; червоний колір створює оптимістичний настрій і підсилюєтік крові (він накривав своїх хворих червонною тканиною); жовтий – зменшує біль, знімає запалення.[2]

Таблиця 1

Фізіологічна дія кольорів

Колір	В хромотерапії	Медичне відділення
1	2	3
Червоний колір	<ul style="list-style-type: none"> –Надає стимулюючу дію на органи кровооббігу; –Підвищує гемоглобін в крові і тим самим перешкоджає виникненню анемії; –Підвищує імунітет; –Видаляє застійні явища; –Сприяє виділенню тепла; –Регулює діяльність печінки та нирок; –Сприяє мязовому розслабленню; –Допомагає при порушенні менструального циклу і стимулює сексуальну активність. 	<ul style="list-style-type: none"> Урологія Кардіологія Гінекологія Імуннологія Неврологія
1	2	3
	–Надає укріплюючу дію на життєспроможність	

Помаранчевий колір	<p>організму;</p> <ul style="list-style-type: none"> –Забезпечує киснем селезінку і підшлункову залозу; –Покращує кровообіг, травлення, трофіку шкіри; –Сприяє очищенню судів; –Підвищує апетит; –Сприяє регенерації нервової і м'язової тканин; –Стимулює діяльність статевих залоз; –Покращує настрій, знімає депресію. 	Травматологія Урологія Психіатрія Гастроентерологія Кардіологія Дермато– венерологія
Жовтий колір	<ul style="list-style-type: none"> –Надає очищуючу дію на органи травлення, печінку і шкіру; –Стимулює роботу всього шлунково–кишкового тракту, підшлункової залози, печінки; – Сприяє виділенню жовчі; – Активізує вегетативну нервову систему; – Відновлює запаси мінеральних речовин і знижує кислотність в організмі. 	Гастроентерологія Урологія Дермато– венерологія Неврологія
Зелений колір	<ul style="list-style-type: none"> –Надає освіжаючу і одночасно заспокійливу дію на організм, проявляє антисептичні та антимікробні властивості; –Зміцнює м'язи і тканини; – Надає стимулюючу дію на гіпофіз; – Благотворно діє на очі; –Знімає спазм бронхів; –Є прекрасним заспокійливим засобом при хронічних захворюваннях. 	Інфекційне відділення Неврологія Отоларингологія
Фіолетовий колір	<ul style="list-style-type: none"> –Знижує температуру, зменшує болі; – Надає благотворну дію на людину при напруженому ритмі життя, при безсонні, мігрени і депресіях; –Підвищує імунітет. 	Онкологія Травматологія Психіатрія Імуннологія

1	2	3
Блакитний колір	<ul style="list-style-type: none"> –Заспокоює біль, має освіжаючу і судинозвужувальну дію; –Пригнічує запальні процеси, виявляє 	Інфекційне відділення

	антисептичну та жарознижуючу дію; –Заспокоює, знижує артеріальний тиск; –Знімає головний біль; –Знижує апетит.	Кардіологія Гастроентерологія Неврологія
Синій колір	–Впливає на органи дихання, тому особливо ефективний при бронхіті, запаленні легенів і астмі; –Зменшує запальні процеси в сліпій кишці(апендицит) і мигдалинах; –Регулює діяльність щитовидної залози; –Сприяє зупинки кровотеч, швидкому рубцюванню і загоєнню ран; –Надає знеболюючу дію при всіляких болях; управлінський вплив на гіпофіз, парасимпатичну нервову систему; –Володіє антибактеріальними властивостями; –Підвищує імунітет.	Отоларингологія Пульмонологія Гастроентерологія Травматологія Інфекційне відділення Ендокринологія
Білий колір	–Підвищує силу, енергію; –Нормалізує діяльність центральної нервової системи; –Позитивно впливає на діяльність залоз внутрішньої секреції.	Неврологія Ендокринологія

Головними відділеннями мобільного госпіталю при надзвичайних ситуаціях та катастрофах є: травматологія, психіатрія, інфекційне відділення, у деяких випадках гастроентерологія, пульмонологія та отоларингологія.

Порівнявши дослідження можемо підсумувати, що:

- для травматології найкраще використовувати фіолетовий, синій або помаранчевий кольори та їх відтінки;
- для психіатрії – фіолетовий або помаранчевий;
- для інфекційного відділення – синій, блакитний та зелений;
- для гастроентерології – жовтий, помаранчевий, синій та блакитний;
- для пульмонології – синій;
- для отоларингології – синій та зелений.

У більшості випадків переважають холодні кольори – синій, фіолетовий, зелений.

Висновки. Дослідження впливу кольору на фізичний та психологічний стан потерпілих при надзвичайних ситуаціях та катастрофах показало, що колір має лікувальну та урівноважуючу дію.

Для мобільних госпіталів найкраще підходять такі кольори як синій, фіолетовий, зелений. Коли розмістити цю гаму на білій поверхні та розбавити її теплими акцентами, отримуємо оптимальну формулу використання кольору в інтер'єрах мобільних госпіталів.

Перспективи подальшого дослідження. Планується розглянути в яких саме пропорціях найкраще використовувати кольори в інтер'єрах медичних закладів.

Література

1. Груза Н. Тайны цвета / Н. Груза // Наука и религия. –1998. –№ 7. – С. 20–22
2. Кольоротерапія // Народна медицина. № 3, 2005. –С. 3
3. Лурия А.Р. Ощущение и восприятие / А.Р.Лурия. – М.: Изд-во Московского ун-та, 1975. –С. 15
4. Люшер М. Психологія кольору / М. Люшер. – М., 2006 . –С. 35
5. Цвет в нашей жизни: Подборка статей // Здоровье. –2003. –№ 7. – С. 12–29
6. Ключев М. Дизайн как стиль жизни: история, теория, практика. Статьи о дизайне. Психологическое восприятие и эмоциональное значение цвета / Ключев М. – <http://www.rosdesign.com>.

Анотация

Лыжник Н.И. Особенности использования цвета в интерьерах мобильных госпиталей.

В статье устанавливается влияние цвета на физическое состояние человека. Исследуются особенности использования цвета в различных за функциями помещениях, ориентируясь на его физиологическое действие. Определяется цветовая гамма, которая лучше подходит для интерьера мобильного госпиталя.

Ключевые слова: цвет, физиологическое действие, интерьер, мобильный госпиталь.

Abstract

Lyzhnyk N. I. Features of using color in interiors mobile hospitals.

The article established the influence of color on physical well-being. The features of the use of color in the different functions of buildings, based on its physiological effects. Determine the colors that are best suited for interior mobile hospital.

Keywords: color, physiological effect, the interior of a mobile hospital.